

De minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid
de heer mr. dr. L. F. Asscher
Postbus 90801
2509 LV Den Haag

Datum
20 december 2016

Ons kenmerk
z2016-00326

Contactpersoon
070 8888 500

Onderwerp
Cameraobservatie door gemeenten

Geachte heer Asscher,

Met deze brief informeert de Autoriteit Persoonsgegevens (AP) u over het gewijzigde juridische kader met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens door middel van heimelijk opgestelde camera's ten behoeve van fraudebestrijding in de sociale zekerheid en het gevolg hiervan.

Vanaf mei 2013 bestond voor gemeenten die verborgen camera's willen inzetten om uitkeringsfraude op te sporen een procedure die er op zag dat gemeenten de verwerking van de verzamelde persoonsgegevens (de camerabeelden) vooraflieten toetsen door de AP. De AP heeft destijds de door de gemeente Nijmegen gemelde verwerking van persoonsgegevens (Protocol verwerking bureau handhaving) rechtmatig verklaard, mede op basis van de op dat moment geldende jurisprudentie van de Centrale Raad van Beroep (hierna: CRvB) ten aanzien van heimelijk cameratoezicht. Het protocol van de gemeente Nijmegen diende hierbij als voorbeeldprotocol voor andere gemeenten. Gemeenten die aangaven het Nijmeegse protocol onverkort te volgen, konden een aanzienlijk kortere onderzoeksprocedure bij de AP doorlopen.

Op 13 september jl. heeft de CRvB geoordeeld dat heimelijk gebruik van een camera dient te berusten op een voldoende duidelijke en voorzienbare en met waarborgen omklede wettelijke grondslag. Het gebruik van een heimelijk opgestelde camera kan volgens de CRvB niet worden gebaseerd op artikel 53a, negende lid, van de Wet werk en bijstand (WWB).¹ Deze algemeen geformuleerde bepaling vormt geen nauwkeurige wettelijke basis die voldoet aan de eisen die het Europees Hof voor de Rechten van de Mens (EHRM) daaraan stelt, evenmin als titel 5.2 van hoofdstuk 5 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) dat doet. Om deze reden is, aldus de CRvB, heimelijk gebruik van een camera in strijd met artikel 8 van het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens (EVRM).

---

¹ Thans artikel 53a, zesde lid, Participatiewet.

Datum
20 december 2016

Ons kenmerk
z2016-00236

De AP concludeert op basis van deze uitspraak dat het verzamelen van persoonsgegevens door middel van heimelijk opgestelde camera's in strijd is met artikel 8 van de Wet bescherming persoonsgegevens (Wbp). Het op deze wijze verzamelen van persoonsgegevens is derhalve niet langer toegestaan. Dit heeft ook gevolgen voor de eerder door de AP afgegeven rechtmatigheidsverklaring. De AP zal op korte termijn de procedure opstarten voor de formele intrekking van het besluit waarin voornoemd "Nijmeegs" protocol rechtmatig is verklaard.

De AP heeft de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG) en een aantal gemeenten, dat op dit punt door de AP werd onderzocht, van bovenstaande schriftelijk op de hoogte gesteld.

Hoogachtend,
Autoriteit Persoonsgegevens,

Mr. W.B.M. Tomesen
vicevoorzitter